

VIITORUL ROL

DANA DOGARU

Dana Dogaru a fost eleva profesoarei Beate Fredanov, în promoția 1976 a Institutului de teatru „I. L. Caragiale”. Nota personală, distinctivă, pe care a izbutit s-o imprime celor trei roluri de absolvire (Tamara — *Cinci seri* de Volodin, Silvia — *Acești îngeri triști* de D. R. Popescu și Celia — *Cum vă place* de Shakespeare), i-a asigurat tinerei actrițe un bun start în profesie. Teatrul „Bulandra” o invită imediat, pentru rolul Stanca din *Păceala* de Marin Sorescu, în regia lui Dan Micu. „...Toată activitatea mea scenică este legată de colaborarea cu acest regizor, care se ocupă îndeaproape și de formarea actorului, nu numai de reușita spectacolului”. În 1977, e angajată la Teatrul „Nottara”. Primul rol — Eva (*Ulciorul sfărmat* de Kleist); urmează Julie (*Mița-n sac* de Feydeau), Ana (*Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă* de Horia Lovinescu), care-i aduce un prim premiu de interpretare în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”,

ediția 1979. A mai jucat: Adela (*Casa Bernardei Alba* de F. Garcia Lorca), Josefina Lanthenay (*Idioata* de Marcel Achard) și Grușenka (*Karamazovii* de Horia Lovinescu și Dan Micu, după Dostoievski). A apărut în 13 filme — „număr cu ghinion sau cu noroc? Nu știu încă, oricum nu cu șansa pe care am avut-o în teatru”. La televiziune a jucat în *Costandina* de Zaharia Stancu și în serialul *Lumini și umbre*. Talent vibrant și tumultuos, sub aparențe de fragilitate, Dana Dogaru dobîndește, de la un rol la altul, tot mai multă stăpînire de sine, îmbogățindu-și registrul interpretativ și impunîndu-se în primele rînduri ale generației sale.

Dana Dogaru repetă rolul Sara Melody din *Fire de poet* de Eugene O'Neill, alături de Gilda Marinescu și Ion Dichiseanu. Regia: Sanda Manu.

„E prima mea întîlnire cu O'Neill și cu teatrul american. Un rol care se deosebește de tot ceea ce am jucat pînă acum. Nu se mai pune problema să-mi declanșez sentimentele, ci să găsesc mijloacele de a mi le acoperi. Dacă o compar pe Sara Melody cu ultimul meu rol, Grușenka din *Karamazovii*, eroina lui O'Neill ar avea, poate, aceeași vitalitate; dar, la numai 17—18 ani, își sugrumă, voit, elanurile, caută să-și domine senzualitatea, să-și organizeze rațional viața. Uneori, însă, aceasta poate duce și la eșec.

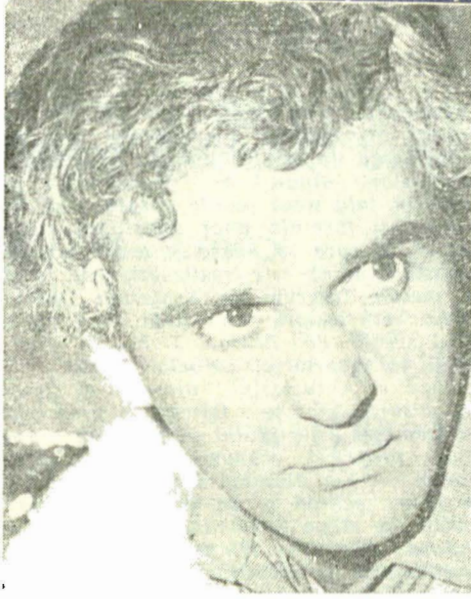
Personajul reprezintă un nod de contradicții. Un amestec de orgoliu aristocratic, idealism, visare (moștenire de la tată) și credință profundă, țărănească, în valori tradiționale, cultul pămîntului, înțelepciune naturală (moștenire de la mamă). Un personaj nearmonios, dezechilibrat, care caută cu febrilitate să-și găsească echilibrul, definit prin contraste, cu vocație pentru vis și cu voință pragmatică. Aparența ștearsă ascunde un caracter tare, ieșit din comun, care nu se cunoaște pe sine. Căutarea identității e o problemă și a generației mele. Auto-cunoașterea și consecvența se obțin greu în viață, problema aceasta mă preocupă”.

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Teatrul „Tăndărică” își extinde preocupările privitoare la educația celor mai tinere generații: în fiecare vineri, la orele 18, în sala acestui teatru, au loc cicluri de inițiere muzicală, conduse de compozitorul Ștefan Zorzor și de muzicologul Iosif Sava. ● Nou-tăți de la Teatrul Național din Tîrgu Mureș: la sec-

ția română a teatrului se repetă Hamlet de Shakespeare, în regia lui Nicolae Scarlat, Nu uciideți caii verzi de Radu Iftimovici, în regia Ralucăi Iorga-Mândrilă, și Tata, fata și trei crai, musical de Al. Popovici și Edmond Deda (după Trei crai de la răsarit de B. P. Hasdeu), în regia lui Constantin Săsă-

reanu. La secția maghiară, se repetă Visul unei nopți de iarnă de Tudor Mușatescu, în regia lui Hunyadi András, Oamenii și șoareci după John Steinbeck, în regia lui Kincses Elemér, și Leonce și Lena de Georg Büchner, în regia lui Tompa Gábor. ● La Editura „Junimea” a apărut volumul Permanențe în

VIITORUL ROL

DAN CONDURACHE

De la debutul pe scena studiului I.A.T.C. (1975), cu Mackie-Siș din *Opera de trei parale* de Brecht și Spavento din *Regele Cerb* de Carlo Gozzi, Dan Condurache a frapat prin forța și originalitatea talentului său. În cei câțiva ani care au trecut de atunci, tânărul actor a devenit „cap de afiș” al Teatrului Mic, care îi pune în valoare calitățile încredințându-i roluri importante: Șerban Halunga (*Cititorul de contor* de Paul Everac), Alexandru (*Trei ore de pace*) sau Aurelian (*Ca frunza dudului...*) de D. R. Popescu; el a realizat creații de referință în Franco Laspiga (*Să îmbrăcăm pe cei goi* de Luigi Pirandello), și mai ales Woland (*Maestrul și Margareta* după Mihail Bulgakov) și Goetz (*Diavolul și bunul Dumnezeu* de J. P. Sartre). Televiziunea și filmul îl solicită din ce în ce mai des.

În viitoarea premieră a Teatrului Mic: *Ivona, principesa Burgundiei* de Witold Gombrowicz, Dan Condurache e distri-

buit în rolul Principelui Filip. Regia: Cătălina Buzoianu.

„Întilnirea cu acest important dramaturg contemporan reprezintă una dintre cele mai șocante experiențe din scurta mea carieră teatrală. *Ivona, principesa Burgundiei* pare să facă parte dintre acele opere dificile care, la primele lecturi, te țin respectuos la distanță. Apropierea de piesă și de lumea Principelui Filip este un drum greu, pe care deocamdată îl parcurg într-o stare de încordare maximă, date fiind complexitatea, originalitatea și, aș îndrăzni să spun, „ciudățenia” acestei scrieri. Se spune că Gombrowicz atribuie personajului Filip un pronunțat caracter autobiografic; încerc să-mi recompun, din datele pe care le dețin, imaginea acestui scriitor, care folosește, în piesă, mijloace de expresie neobișnuite. Rezultatul, o alunecare în absurd, în „joc”, mistificare, parabolă — zone cu care trebuie să mă familiarizez. Filip este identificat de autor cu însăși ideea de Tinerețe, vîrstă la care Frumusețea poate fi desăvîrșită. În ciuda „perfecțiunii” sale, Filip nu va avea, pînă la urmă, resursele și nici puterea de a se împotrivi angrenajului în care este prins. Personajul e complex, el stîrnește repulsie, dar are farmec, e crud și totodată inocent, el „strică” necontenit jocul părinților săi, imbecili și odioși, exponenți ai unui mecanism care acționează în cerc, la nesfîrșit... Iată doar cîteva dintre coordonatele acestui rol alăt de dificil.

Va trebui să-l cred pe autor, că omul se „face” pe sine, nu este odată pentru todeauna definit, ci devine... Va trebui să renunț la multe dintre mijloacele de expresie acumulate pînă acum și să caut cu înverșunare să mă implic și să mă transpun în lumea lui Gombrowicz; dar, în primul rînd, să fiu eu însumi, liber de clișee profesionale, care uneori ne subjugă fără să ne dăm seama. Deci, să caut, să caut autenticitatea și sinceritatea în joc...”

Maria MARIN

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

dramaturgie de Carol Isac. ● *La Teatrul „Victor Ion Popa” din Birlad a avut loc premiera piesei* Discipolul diavolului de G. B. Shaw, în regia lui Cristian Nacu și scenografia lui Mircea Tofan. ● *O valoroasă actriță pteștează părăsește scena, spre regretul spectatorilor și al nostru: după treizeci și cinci*

de ani de activitate, Ileana Focșa se pensionează. Poate, totuși, o vom revede „în reprezentație”? ● *Știți ce înseamnă „S.T.E.F. '83”? Inseamnă „Stagiunea teatrală a elevilor focșăneni '83”, ne înformează tov. Ioan Constantinescu, instructor la Casa de cultură a municipiului Focșani. Repertoriul stagiunii: Inte-*

resul general de Aurel Băraș, Năpasta de I. L. Caragiale, Piatra din casă de Vasile Alecsandri, Excursia de Theodor Mănescu, Rușăciune pentru un disc-jockey de D. R. Popescu, Deșteapta pămîntului de V. I. Popa și Un os pentru o ciine mort de Al. Sever. Cite teatre se pot lăuda cu un repertoriu atât de substanțial? ●

O inițiativă a Teatrului „Bulandra“

Artista emerită Dina Cocea, președinta A.T.M., Ion Besoiu, directorul Teatrului „Bulandra“, Dan Damian, secretarul organizației de partid, scenograful Dan Jitianu, regizorul Alexandru Tocilescu, actorul Mircea Diaconu, Alexandru Davila, director-adjunct al teatrului, maistrul de lumini Titi Trandafiridis au fost pentru o zi oaspeți ai orașului Buzău. În spiritul unei mai vechi tradiții, întotdeauna onorate cu promptitudine și eficacitate, colectivul Teatrului „Bulandra“, care patronază în Capitală Teatrul muncitoresc de pe Platforma Măgurele, a hotărât să se ocupe și de Teatrul popular al Casei de cultură a municipiului Buzău. Echipa, îndrumată multă vreme de neobosita și mereu tânăra Dina Cocea, este laureată în edițiile Festivalului național „Cîntarea României“ și a întreprins turnee în țară și peste hotare.

La întâlnirea care a avut loc la Casa de cultură a sindicatelor, unde deocamdată formația își susține reprezentațiile, tovarășul Nae Ion, președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă, a mulțumit pentru inițiativă și a promis să faciliteze crearea condițiilor materiale optime. La rîndul său, Ion Besoiu a expus planul concret al colaborării ce urmează să se stabilească între cele două colective. Conducerea Teatrului „Bulandra“, prin specialiștii săi, va supraveghea reconstruirea sălii de teatru, va furniza reflectoare și elemente de decor,

ra asigurarea regia spectacolelor. Se precizează organizarea unor turnee care să privilegieze un util schimb de experiență, amatorilor dîndu-li-se posibilitatea să joace în fața unui public exigent; se va încerca și formula unor distribuții combinate, în care să apară și actori profesioniști. Lucrul este realizabil, dat fiind că piesele Interviu de Ecaterina Oproiu și Anchetă asupra unui tânăr care nu a făcut nimic de Adrian Dohotaru figurează în repertoriul ambelor trupe.

După ce entuziasmul director al Casei de cultură, Nicolae Răican, a prezentat pe membrii colectivului — ingineri, muncitori, profesori, economiști, juriști, pensionari —, s-a discutat despre spectacolul cu care echipa se va prezenta în luna aprilie la etapa județeană a Festivalului național „Cîntarea României“. Cunoșcînd posibilitățile și ambițiile acestui merituos colectiv, Dina Cocea a ales piesa lui Alexandru Sever Un os pentru un ciine mort, care oferă roluri potrivite celor mai buni actori ai trupei: Alexandru Vrapciu, Mioara Olteanu, Viorel Pietrăreanu, Aurelian Mihai, Adriana Vrapciu, Onița Gheorghe, Tatiana Dumitrașcu. La prima lectură, textul a suscitat un viu interes. De regie se va ocupa actorul Adrian Georgescu de la Teatrul „Bulandra“.

În proiect, montarea unui spectacol de anvergură, cu o distribuție care să-i cuprindă pe toți cei aproximativ 40 de pasionați artiști amatori. Va fi, probabil, o comedie care să aibă cel puțin același succes ca ultima premieră a trupei, Concurs de frumusețe de Tudor Popescu.

Concluzarea aceasta se bucură și de sprijinul Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Buzău, al conducerii A.T.M. și al Centrului de îndrumare a creației populare. Rezultatele nu vor întârzia să se arate.

I. C.

telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“

Teatrul Național din Timișoara pregătește, după Cafrunza dudului... de D. R. Popescu, în regia lui Ioan Ieremia și scenografia Emiliiei Jivanou, Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită de B. Brecht, în regia lui Emil Reus și scenografia Doinei Almășan-Popa, iar la sala Studio, Pilatus de Aurel Gh. Ardeleanu. ● Teatrul popular din Uzicieni și-a sărbătorit a treizeca stagi-

ne. S-au prezentat spectacolele Năpasta de I. L. Caragiale, Deșteapta pămîntului de V. I. Popa și Domnișoara Nastasia de G. M. Zamfirescu. A avut loc și un simpozion pe tema „Teatrul de amatori, mijloc de educație a oamenilor muncii“. Să urmărim artiștilor amatori din Urziceni noi succese în prestigioasa lor activitate! ● La Editura „Minerva“ a

apărut un volum care cuprinde comediiile lui Ludovico Ariosto: Lădița, Lena, Substituții, Vrajitorul, traduse de Ștefan Crudu și Al. Cerna-Rădulescu. Pe cînd, aceste comedii nemuritoare, în repertoriile teatrelor noastre? ● La Săveni, județul Botoșani, s-a desfășurat a VII-a ediție a Concursului județean de teatru scurt „Mihail Sorbul“. ●

transpunere scenică a unui basm romantic german, și ultimele piese ale lui Achard, înțeleg a face rezerve).

Jouvet — ca și C. Tănase la noi, trag nădejde că nu voi fi greșit înțeles, că nu voi fi considerat sacrileg ori ridicol și incapabil de a discrimina — înșimțea senzația că nu poate greși. La ambii (atât de feluriți slujitori ai teatrului, la distanță atât de marcată unul de altul) au precumpănit *prezența*, prestația, debitul infailibil, masivitatea (deși carura lui Jouvet nu depășea cu mult normalitatea). Jouvet se impunea și prin cultură, mai bine zis prin gust, o maiestate innăscută (nu mai prejos decât a lui Ludovic al XIV-lea), știința depistării valorilor și darul de fîntenar al pieselor bune, din care adesea făcea spectacole superbe. Iar ironia, inteligența tăioasă, nesentimentalismul, așezarea mintalului deasupra celorlalte însușiri îi confereau calitatea de cel mai francez om de teatru printre confracții săi.

Copeau, mai vîrstnic și mai obosit (era și o natură mai reflexivă, mai interiorizată, ce-și realizase revoluția) a lucrat mai puțin la Comedia Franceză. Dar cu *Asmodeu* al lui François Mauriac a făurit un spectacol totodată emoționant și pus la punct ca un ornic: i-a confirmat și incununat faima. *Asmodeu*, în regia lui Copeau, și-a revelat uriașele calități dramatice și a fost pentru spectatori o aventură spirituală dintr-acelea care taie răsufllarea și se imprimă pentru totdeauna în necondiționat admirativa și plina de recunoștință lor memorie. Romanțier dintre cei mai citiți, apreciați și respectați, Mauriac, a devenit, odată cu *Asmodeu* pus în scenă de Copeau, și un incontestabil dramaturg. Piesa putea să pară nițel statică, intelectualistă, intimistă, literaturizantă. Vorbe goale, aprehensiuni deșarte! Copeau a vădit-o ca pe o capodoperă dramatică; admirabil jucată, însuflețită de înțelegerea și dragostea regizorului, a proclamat egalitatea lui Mauriac-dramaturgul cu Cehov. Pe actorul Ledoux, în rolul profesorului particular Couture, nu-l pot în special uita pentru cît a fost de verosimil și pentru cît de convingător și-a trăit imaginara situație. Nici pe Marie Bell, partenera sa, nu gîndesc să fi uitat-o vreunul dintre cei ce-au văzut piesa)¹

E mult de atunci. Cîți dintre norocoșii și binecuvîntații audio-spectatori ai pieselor vitalizate de Baty, Dullin, Copeau și Jouvet în 1936—39 mai trăiesc oare? Regizorii, ei, au murit: Copeau, cel dintîi, în 1949; tot în 1949, și Dullin; Jouvet, în 1951; Baty, ultimul, în 1952. Arta regizorală, poate mai categoric decât cea actoricească, e lovită de perisabilitate și de evanescență. Actorul își poate imprima tiradele pe discuri și benzi; dar regizorii, ce lasă? Cîteva fotografii ale concepției lor scenografice. (Televiziunea, ce-i drept, recent, a schimbat situația și oferă alte mari posibilități.). Se cade, cu toate acestea, a fi de noi toți fericiți pentru neasemuita onoare și bucurie de a fi cooperat cu unii dintre cei mai glorioși dramaturgi ai veacului și ai trecutului și pentru a fi dat viață, culoare, intensitate și forță unor creații strict cerebrale, pentru a fi desfătat ochii, inimile, cugetele atîtor oameni de față la miracol. S-au încins și ei — alde Jouvet, Copeau, Dullin, Baty — cu putere, s-au îmbrăcat și ei întru podoabă, au stat în imediata proximitate a cîtorva dintre marii inspirați ai Thaliei și Melpomeniei. Au construit decorul — adică spațiul, universul, continuumul — în care textul (trecut din virtualitate în acțiune, sacralizat prin frumusețe radiantă) a putut lua reitate, trup de lumină, umbră și dinamism. Ce poate fi mai aventuros? mai biruitor?

¹) Tradusă în românește de Dinu Albulescu, a fost prezentată în 1945 la radio; de ce n-ar fi reluată?

telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“

Un cititor propune, în revista „Flacăra“ din 25 februarie a.c., ca Teatrul Municipal din Ploiești, unde mulți ani în șir a fost actor și director Toma Caragiu, să poarte numele marelui artist. E o propunere care merită să fie luată în seamă. ● Teatrul Dramatic din Brașov a prezentat, la Intreprinderea de autacamioane din localitate, un spectacol-lectură cu piesa dramaturgu-

lui brașovean Dimitrie Roman Echinocțiu de toamnă, în regia lui Eugen Mercus. Tot Eugen Mercus repetă, pe scena teatrului al cărui director este, Pescărușul de Cehov, în decoriurile Doinei Antemir și costumele Tatianei Manolescu-Uleu. ● Rubrica „Semnal“ din *România liberă* ne răsfață cu inovațiile privitoare la titlurile unor piese. Recent, em

aflat că glorioasa comedie *Nota zero* la purtare de V. Stoenescu și O. Sava se cheamă, de fapt, *Nota zece* la purtare. ● Cine mai crede că viața unui colectiv de teatru este ușoară, să ia notă că, în zilele de 12 și 13 februarie 1983, Teatrul Național a reprezentat 16 (ați citit bine, șaisprezece) spectacole.

FAIMA